

PROJEKTBESTÄLLNING

2021-04-21 Ärendenr:

NV-03730-19

Strategi för svensk viltförvaltning – revidering 2021

Beställare

Claes Svedlindh

Ansvarig projektledare

Jonas Nordanstig, Hu

BESÖK: STOCKHOLM – VIRKESVÄGEN 2

ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB

POST: 106 48 STOCKHOLM

TEL: 010-698 10 00

FAX: 010-698 16 00

E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE

INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

Innehåll

STRATEGI FÖR SVENSK VILTFÖRVALTNING – REVIDERING 2021	1
1. SYFTE	3
2. PROBLEMBESKRIVNING/BAKGRUND	3
3. BIDRAG TILL NATURVÅRDSVERKETS MÅL/FOKUS	4
4. EFFEKTMÅL	4
5. LEVERANSER	5
6. ÖVERGRIPANDE RAMAR OCH FÖRUTSÄTTNINGAR	5
6.1. Behov av förstudie, särskild analys eller utredning	5
6.2. Internt berörda enheter	5
6.3. Externa intressenter	6
6.4. Beroenden	7
6.5. Tidplan och milstolpar	7
6.6. Organisation och personresurser	7
6.7. Projektbudget	8
7. LEVERANS OCH ÖVERLÄMNING	8
8. RISKER	8
9. MOTIV TILL PROJEKT SOM GENOMFÖRANDEFORM	8

1. Syfte

Projektets syfte är att revidera den befintliga Strategi för svensk viltförvaltning som togs fram 2015, för att kunna ta ytterligare steg mot visionen ”En viltförvaltning i balans gör att alla kan uppleva viltets värden”.

En reviderad strategi behöver därmed

- ha förnyad aktualitet med avseende på de förutsättningar och processer som idag präglar arbetet i svensk viltförvaltning, exempelvis vad gäller viltpopulationernas utveckling, viltsjukdomar, jaktens och viltvårdens bedrivande, bevarandet av viltstammarna och brukandet av vilt som resurs,
- vara ett tydligt stöd i Naturvårdsverkets roll som svensk viltmyndighet och kunna utgöra en bas för kommande års verksamhetsplanering inom viltområdet.
- främja ökad samverkan mellan de aktörer som har intressen av bevarande och brukande av viltstammar som är en del av Sveriges fauna och
- stärka allmänhetens förståelse av hur svensk viltförvaltning bedrivs.

Revideringen ska ske med följande utgångspunkter:

- Den befintliga strategins vision och grundläggande struktur med vägval, mål och åtgärdsförslag ligger fast;
- Den reviderade strategin avser perioden 2022–2029
- Genomförda utvärderingar av hur den befintliga strategin har fungerat (mottagande, genomslag och måluppfyllelse) ska ligga till grund för nya inriktningsmål och åtgärdsförslag;
- Arbetet med revideringen ska präglas av samverkan med berörda aktörer och vara brett förankrat inom myndigheten. Det ska vara tydligt vems strategi det är och hur den är tänkt att användas.

Projektet ska förhålla sig till arbete som pågår parallellt i regeringsuppdrag och andra större projekt inom viltområdet.

2. Problembeskrivning/bakgrund

Strategi för svensk viltförvaltning togs fram av Naturvårdsverket i ett regeringsuppdrag 2015 (NV-00303-15). Strategin består av en vision och tjugo vägval inom fem fält. Vägvalen är konkretiserade med underpunkter som uttrycker den riktning man strävar mot, ibland som ska-satser och ibland som bör-satser.

Vägvalen följs av ett antal förslag till regeringen, exempelvis kring översyn av jaktlagstiftningen, förtydligande av ansvar och liknande.

Skrivelsen innehåller också Naturvårdsverkets egna mål och delmål när det gäller arbetet under de olika vägvalen. Vissa av dessa mål är inte helt i myndighetens egna händer utan beroende av politiska beslut, exempelvis att få utpekat ett ansvar för en viss fråga. Redovisningen rymmer en kortfattad konsekvensanalys av strategin och förslagen till nationella förändringar.

Strategin har haft stor betydelse för Naturvårdsverkets eget arbete inom viltområdet, inte minst under de första åren efter strategins fastställande. En aktualisering av strategin bedöms, oaktat andra motiv, att vara värdefull för kommande års verksamhetsplanering inom myndigheten.

Strategin utvärderades under 2019–2020, dels genom en extern analys gjord av WSP och dels i form av en intern utvärdering på myndigheten. I början av 2021 skickades också en webbenkät ut till de aktörer som deltar i möte på ledningsnivå om svensk viltförvaltning, där en del av frågorna var kopplade till specifika delar av strategin. Syftet var att få en indikator om vägval som tagits fram inom strategin för att stärka viltförvaltningen. Sammantaget pekar utvärderingarna på följande behov i en revidering av strategin:

- Aktualisering och komplettering så att frågor som inte kom med 2015 eller som är nya sedan dess också hanteras;
- Tydligare och mer specifika mål som är möjliga att uppnå och som underlättar uppföljning;
- Förtydligande av roller och mandat samt vems strategi det är – Naturvårdsverkets eller ett ägarskap som är mer delat mellan alla berörda aktörer, inte minst andra myndigheter;
- Förbättrat genomslag på regional nivå
- Utvecklade former för kommunikation i arbetet med att genomföra strategin

Utvärderingarna uttrycker också att strategin haft stor betydelse för möjligheten att samlas runt vissa frågor, att den har stärkt och breddat Naturvårdsverkets roll som viltmyndighet och ökat förtroendet hos andra aktörer för myndighetens arbete. Den befintliga strategin har också haft ett kommunikativt tilltalande utseende.

3. Bidrag till Naturvårdsverkets mål/fokus

Detta arbete bidrar till att uppfylla resultatområde 4: *Naturmiljö, friluftsliv och vilt* och då främst det treåriga målet 4.3. *Naturvårdsverket skapar förutsättningar för en hållbar viltförvaltning som allmänheten har högt förtroende för.*

Arbetet berör också resultatområde 2: *Samordning och utveckling av generella styrmedel* och då det treåriga målet 2.1. *Naturvårdsverket har på eget initiativ tagit fram prioriterade åtgärder som ger bra förutsättningar för att nå miljö kvalitetsmålen.*

4. Effektmål

Projektet ska ge följande effekter för Naturvårdsverket, övriga myndigheter och andra organisationer:

- Det är tydligt för Naturvårdsverket och övriga berörda aktörer vilka vägval och inriktningsmål som svensk viltförvaltning arbetar utifrån de kommande åren;

- Samverkan mellan olika aktörer i arbetet med att nå dessa mål har utvecklats under samma tid, både vad gäller formerna för kommunikation och det ägarskap som finns för strategin;
- Det är tydligt för Naturvårdsverket vilka interna aktiviteter som stöder strategins inriktningsmål och som myndigheten ska genomföra under perioden 2022–2029.
- Allmänhetens kännedom om svensk viltförvaltning har ökat.

5. Leveranser

1. Nationellt strategidokument för svensk viltförvaltning för tidsperioden 2022–2029. Strategin rymmer vision, vägval, inriktningsmål och en beskrivning av hur eventuell översyn under perioden ska ske.
2. En strategisk plan för Naturvårdsverkets arbete under samma tidsperiod, innehållande mål, delmål, aktiviteter och ansvar (dvs Naturvårdsverkets åtaganden i förhållande till strategin).
3. En grafisk formgiven version av strategin och Naturvårdsverkets arbete för användning i extern kommunikation.
4. Ett förslag till plattform och ramar för Naturvårdsverkets långsiktiga kommunikation i viltfrågor. Förslaget kan integreras i strategin eller utgöra en separat del.

I leveranserna ingår inte att lägga förslag till Regeringskansliet. Däremot kan hemställan om författningsändringar eller liknande göras i annan ordning och tas fram parallellt med att strategin revideras.

En samhällsekonomisk konsekvensanalys bedöms inte behövas.

Om tiden blir knapp kan den grafiskt formgivna versionen av strategin skjutas framåt till 2022.

6. Övergripande ramar och förutsättningar

6.1. Behov av förstudie, särskild analys eller utredning

Utvärdering av strategin har genomförts och utgör, tillsammans med den befintliga strategin de huvudsakliga underlagen för arbetet.

En omvärldsanalys ska göras tidigt i projektet för att klarlägga om och hur förutsättningarna för viltförvaltningen i Sverige har förändrats eller påverkats sedan 2015.

6.2. Internt berörda enheter i sakfrågor

De enheter på Naturvårdsverket som bedöms vara berörda av strategin i sin helhet är:

Viltförvaltningsenheten, Nv - tillsammans med Ny huvudaktör för genomförandet av viltstrategin;

Viltanalysenheten, Ny - tillsammans med Nv huvudaktör för genomförandet av viltstrategin;

Naturhänsynsenheten, Nn – i de delar som rör juridiska aspekter;

Kommunikationsenheten, Ck – står för kommunikationsperspektivet och för strategin som kommunikativt verktyg;

Enheter som behöver bidra med perspektiv och kunskap i viktiga vägval är:

Landskapsenheten, Nl – i de delar som rör hållbart nyttjande av skogs- och odlingslandskapet och viltets plats i den gröna infrastrukturen.

Artenheten, Na – i de delar som rör artskyddsfrågor och bevarandet av arter;

Naturanalysenheten, Ns – i de delar som rör miljöövervakning och rapportering till EU;

Forskningsenheten, Hf – i de delar som handlar om kvalitetssäkrad kunskap;

Enheter som behöver höras för perspektiv och kunskap i enskilda sakfrågor är:

Områdesskyddsgruppen, No – i de delar som rör jakt i formellt skyddade områden;

Friluftslivsenheten, Sf - bidrar med kunskap, och genomförande, vad gäller friluftslivsfrågor och besöksnäring/jaktturism.

6.3. Externa intressenter

De viktigaste externa intressenterna är de övriga myndigheter och organisationer som i centrala delar av verksamheten kommer i kontakt med viltförvaltningsfrågor. I framtagandet av den befintliga strategin genomfördes konsultationer med ett drygt åttiotal organisationer inom olika fält:

- Myndigheter och affärsverk: Länsstyrelserna, Trafikverket, Skogsstyrelsen, Fastighetsverket, Sametinget, Jordbruksverket, Statens veterinärmedicinska anstalt, Livsmedelsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Polismyndigheten;
- Interesseorganisationer för markägande och brukande av skog och vilt;
- Ideella naturvårdsorganisationer och liknande;
- Interesseorganisationer för friluftsliv, besöksnäring och liknande;
- Universitet och centrumbildningar.

I det kommande arbetet behöver en förnyad intressentanalys göras för att säkerställa att alla relevanta aktörer finns med. En kommunikationsplan tas fram för att stödja en effektiv dialogprocess under projektet med de aktörer som berörs av strategin. En viktig fråga är huruvida det är lämpligt att eftersträva konkreta åtaganden från fler aktörer – myndigheter och övriga – under kommande strategiperiod, eller om det riskerar att försvåra processen på ett avgörande sätt.

I förlängningen kommer strategin påverka allmänheten som utövar jakt och friluftsliv, konsumerar viltkött och på annat sätt påverkas av vilt, till exempel vid trafikolyckor eller skador på egendom.

6.4. Beroenden

Ambitionen är att mål, delmål och åtgärdsförslag ska vara en grund för Naturvårdsverkets arbete med viltfrågor hela perioden. Flera enheter kommer att vara involverade i genomförandet av åtgärder. Det är viktigt att berörda medarbetare och enheter har möjlighet att vara delaktiga och ge input till projektet för att projektet ska vara väl förankrat och för att säkra genomförandet.

Projektet kommer kunna använda sig av möte på ledningsnivå om svensk viltförvaltning som en samverkansform på övergripande nivå.

6.5. Tidplan och milstolpar

April-juni: Uppstart

- Projektbeställning och projektplan med tillhörande kommunikationsplan
- Projektledare, styrgrupp och arbetsgrupp fastställs
- Inledande lägesanalys (intern WS), summering av gjorda utvärderingar, identifiering av knäckfrågor, viktiga avgränsningar, formatkrav, intern förankring
- Tillsättande av eventuell extern referensgrupp

Juli-oktober: Revideringsarbete

- Extern dialog (WS, konsultationer etc.) kring vägval, mål och delmål
- Eventuell formulering av externa aktörers åtaganden inom ramen för strategin (koppling till externa aktörers verksamhetsplanering)
- Intern WS kring mål, delmål och åtgärder, med koppling till verksamhetsplaneringen
- Förslag till reviderade skrivningar inom olika vägval
- Successivt fastställande av förslag till formuleringar

November-december: Slutförande

- Avslutande intern förankring, hantering utestående frågor, verksamhetsplanering
- Eventuellt remissförfarande
- Redaktionellt arbete
- Beslutsgång

2022: Publicering

- Layout och tryckningar av reviderat strategidokument

6.6. Organisation och personresurser

Styrgrupp: Gunilla Skotnicka Ewing, N (ordf.)
Carl-Johan Lindström, Nv
Andreas Zetterberg, Ny
Gunilla Sallhed, Hu

Projektledare	Jonas Nordanstig, Hu
Leveransansvar	<i>Regeringsuppdragsenheten, Hu</i> – projektledning Berörda <i>sakenheter</i> enligt ovan <i>Kommunikationsenheten, Ck</i> – kommunikationsstöd, mötesfacilitering samt layout färdigt strategidokument

6.7. Projektbudget

I projektplanen kommer aktiviteterna konkretiseras. Behov av budgeterade medel kan finnas för externa dialogmöten (lokaler, fika etc.) samt för layout av reviderat strategidokument.

7. Leverans och överlämning

En reviderad Strategi för svensk viltförvaltning levereras i december 2021. Resultatet överlämnas till berörda enhetschefer och publiceras på extern webb. Vidare kommuniceras resultatet via webinarier eller liknande under 2022.

8. Risker

Följande risker bedöms vara de mest betydelsefulla för projektets genomförande:

1. Att den externa delaktigheten i projektet blir otillräcklig för att åstadkomma det ägarskap som eftersträvas för kommande strategiperiod;
2. Att arbetet med att skapa delaktighet och konkreta åtaganden från externa intressenter leder till konfliktfylld dialog och uttalad oenighet, vilket i sin tur undergräver den reviderade strategins relevans;
3. Att projektet inte erhåller tillräcklig bemanning för att kunna slutföras med god kvalitet och inom angivna tidsramar;
4. Att avgränsningar som görs i uppstartsfasen inte håller och leder till att leveransen blir mer omfattande än vad som förutsågs;
5. Att missnöje med regeringsuppdraget om att främja viltvården spiller över på processen med revidering av viltstrategin;
6. Att intressenter vill använda processen för att manifesteras sina ståndpunkter och flytta fram sina positioner snarare än att bidra till att utveckla viltförvaltningen tillsammans med andra och detta leder till att arbetet inte sker i en konstruktiv anda.

9. Motiv till projekt som genomförandeform

Av följande skäl för arbetet beskrivas i projektform:

- Relativt komplexa frågor med behov av tillfällig styrning med beställare och styrgrupp med brett perspektiv från olika verksamhetsområden.
- Inbegriper kontroversiella frågor och har behov av att löpande omprövas under projektets gång.
- Involverar flera enheter.
- Berör externa parter.

Beslutande: Claes Svedlindh, avdelningschef N

Föredragande: Jonas Nordanstig, Hu

Vid framtagande av denna projektbeställning har följande berörda enheter och personer medverkat:

Carl-Johan Lindström, Nv, Per Risberg, Nv, Erica Stigblom, Nv, Andreas Zetterberg, Ny, Gunilla Skotnicka Ewing, N, och Claes Svedlindh, N.